1963
ମାର୍ଚ୍ଚ 26

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମାଡ୍ରାସ
ବନାମ
ସି. ଏମ. କୋଠାରୀ, ମାଡ୍ରାସ (ମୃତ),
ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରେ ତାଙ୍କ ଆଇନଗତ
ପ୍ରତିନିଧି

(ଏସ୍. କେ. ଦାସ, ଏ. କେ. ସର୍କାର ଏବଂ
ଏମ୍. ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଆୟକର - ପତ୍ନୀଙ୍କ ନାମରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଆୟ - ପରୋକ୍ଷ ଭାବେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଠାରୁ ପତ୍ନୀଙ୍କ ହାତକୁ ଆସୁଥିବା ଅର୍ଥ - ପତ୍ନୀଙ୍କ ଆୟ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଆୟରେ ସାମିଲ ହେବ କି - "ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବେ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ", ଏହାର ଅର୍ଥ - ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1922 (1922 ର 11), ଧାରା 16 (3) (a) (iii) ।

ମେସର୍ସ କୋଠାରୀ ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସ ହେଉଛି ଷ୍ଟକ୍ ବ୍ରୋକର ମାନଙ୍କର ଏକ ସଂସ୍ଥା । ଏହି ସଂସ୍ଥା ଶ୍ରୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦୁଇ ପୁଅ ଶ୍ରୀ ଡି. ସି. କୋଠାରୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଏଚ୍. ସି. କୋଠାରୀଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ । ଏକ ଘର କ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ଫାର୍ମ ଏକ ରାଜିନାମା କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଅଗ୍ରୀମ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପରେ, ଏହି ଘରକୁ ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ, ଶ୍ରୀମତୀ ଡି. ସି. କୋଠାରୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଏଚ୍. ସି. କୋଠାରୀଙ୍କ ନାମରେ କିଣାଯାଇଥିଲା । 90, 000/- ଟଙ୍କାରେ ଏହି ଘରଟି କିଣାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉଭୟ ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଡି. ସି. କୋଠାରୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ କମ୍ପାନୀରୁ 30,000/- ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସେ ତାଙ୍କ ପୁଅ ଡି. ସି. କୋଠାରୀଙ୍କଠାରୁ ଜନ୍ମଦିନ ଉପହାର ଏବଂ ଦୀପାବଳି ଉପହାର ଆକାରରେ ସେହି ରାଶି ପାଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀମତୀ ଡି. ସି. କୋଠାରୀ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଶ୍ୱଶୁର ଶ୍ରୀ ସି. ଏମ. କୋଠାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଉପହାର ସ୍ୱରୂପ ଫାର୍ମରୁ 30,000/- ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଉକ୍ତ ଘରୁ ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଡି. ସି. କୋଠାରୀଙ୍କ ଆୟକୁ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଆୟ ଭାବେ ଆକଳନ କରିଥିଲେ । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ସହକାରୀ ଅପିଲିୟ ଆୟୁକ୍ତ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଦୁଇ ମହିଳା ପରୋକ୍ଷରେ ସେମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଘରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଂଶ ହାସଲ କରିଥିଲେ ବୋଲି ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ

1963
ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମାଡ୍ରାସ ବନାମ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ।ତେବେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଏହି କାରବାରକୁ ବେନାମୀ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇନଥିଲେ ।

ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1922ର ଧାରା 16 (3) (a) (iii) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଡି. ସି. କୋଠାରୀଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଉପୁଜିଥିବା ଆୟ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାମୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରୋକ୍ଷ ଭାବେ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଉପୁଜିଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ମାମଲାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଏହି ମାମଲାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନକାରାତ୍ମକ ଭାବେ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ । ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମାଡ୍ରାସ, ଆବେଦନରେ ଏହି ଅଦାଲତକୁ ଆସିଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବରଣୀ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମାଡ୍ରାସ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ସକରାତ୍ମକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ । ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା ପତ୍ନୀଙ୍କ ଆୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇବା, ଯଦି ପତ୍ନୀଙ୍କ ଆୟ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ପୁଅ ତାଙ୍କ ମାଆଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଶ୍ୱଶୁର ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ତାଙ୍କ ବୋହୂଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । "ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ" ଶବ୍ଦଟି ଏପରି କୌଶଳକୁ ଆଚ୍ଛାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ଯଦି ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଆନ୍ତଃସଂଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସମାନ ନେଣଦେଣର ଅଂଶବିଶେଷ ଏପରି ଭାବେ ହୋଇଥାଏ ଯେ ଏହା ଧାରା 16 (3) (a) (iii) ର ଜଡିତକରଣରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଏକ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି ଏକ ଉପକରଣ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ, ତେବେ ମାମଲାଟି ଏହି ଧାରା ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଉପକରଣଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଟେ ଏବଂ ଦୁଇ ସ୍ଥାନାନ୍ତରକାରୀ ଏତେ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କାରବାରର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ । ଶ୍ୱଶୁର କାହିଁକି ତାଙ୍କ ବୋହୂଙ୍କୁ ଏକ ବଡ଼ ଉପହାର ଦେଲେ ଏବଂ ପୁଅ କାହିଁକି ତାଙ୍କ ମାଆଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବରେ ଏକ ବଡ଼ ଉପହାର ଦେଲେ ତାହା ସଫଳତାର ସହ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : 1962ର ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 34 ରୁ 36 ।

ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରିତ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 12/1954 ରେ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମାର୍ଚ୍ଚ 25, 1958 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ *କେ. ଏନ୍. ରାଜାଗୋପାଳ ଶାସ୍ତ୍ରୀ* ଏବଂ *ଆର୍. ଏନ୍. ସଚଥେ* ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ *ଆର୍. ଗୋପାଳକ୍ରିଷ୍ଣନ* ।

1963, ମାର୍ଚ୍ଚ 26 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହିଦାୟତୁଲ୍ଲାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା -

ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 66 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନର ନକାରାତ୍ମକ ଉତ୍ତର ଦେଇଛନ୍ତି:—

"ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଡି. ସି. କୋଠାରୀଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଉପୁଜିଥିବା ଆୟ ପରୋକ୍ଷରେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ରାୟ ଦେବା ପାଇଁ ଧାରା 16 (3) (a) (iii)ର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଥିଲା କି?"

ଆମ ମତରେ, ମାଡ୍ରାସର ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ମେସର୍ସ କୋଠାରୀ ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସ ହେଉଛି ଷ୍ଟକ୍ ବ୍ରୋକର ମାନଙ୍କର ଏକ ସଂସ୍ଥା । 1947 ମସିହାରେ, ଏହି ସଂସ୍ଥାରେ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ପୁଅ, ଡି. ସି. କୋଠାରୀ ଏବଂ ଏଚ୍. ସି. କୋଠାରୀ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଭାଗୀଦାରୀ 6:5:5 ଥିଲା । 1947 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 7 ତାରିଖରେ, ସଂସ୍ଥାଟି 90,000/-ରେ ମାଡ୍ରାସର ଷ୍ଟର୍ଲିଂ ରୋଡରେ ଏକ ଘର କିଣିବା ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଦିନ ହିଁ 5,000 ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଏହି ରାଶିଟି କମ୍ପାନୀର ବହିରେ ତିନୋଟି ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ନିମ୍ନମତେ କଟାଯାଇଥିଲା:-

ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ-	1,800 ଟଙ୍କା
ଡି. ସି. କୋଠାରୀ-	1,600 ଟଙ୍କା

1963
आୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମାଡ୍ରାସ
ବନାମ
ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

ଏଚ. ସି. କୋଠାରୀ- 1,600 ଟଙ୍କା

ମୋଟ. 5000/- ଟଙ୍କା

1947 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 24 ତାରିଖରେ ଏହି କାରବାର ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ତେବେ ଏହି ବିକ୍ରି ଦଲିଲକୁ ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ, ଶ୍ରୀମତୀ ଡି. ସି. କୋଠାରୀ ଏବଂ ଏଚ୍. ସି. କୋଠାରୀଙ୍କ ନାମରେ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥର ବଳକା ଅର୍ଥ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଦୁଇ ଜଣ ମହିଳାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କମ୍ପାନୀକୁ 28,333-5-4 ଟଙ୍କାର ଏକ ଚେକ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ ଆହୁରି ଏକ 1,800 ଟଙ୍କାର ଚେକ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଡି. ସି. କୋଠାରୀ ଆଉ ଏକ 1,600 ଟଙ୍କାର ଚେକ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହିପରି ଦୁଇ ମହିଳା Rs.85,000 ର ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଅଂଶ ଏବଂ ବକେୟା ଅର୍ଥର ଅଂଶ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏଚ. ସି. କୋଠାରୀଙ୍କଠାରୁ ଆଉ ଏକ ରାଶି 28,333-5-4 ଟଙ୍କା ଋଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ, ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ତୁଳନାରେ Rs.200 ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, କାରଣ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା Rs.200 ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତେବେ ତିନି ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଭାଗ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ମହିଳାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ଉପରେ ଚେକ୍ ଜାରି କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା କିଛି ପରିମାଣର ଚେକ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ 27,000 ଟଙ୍କା ଜମା କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା 1947 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 24 ତାରିଖରେ ଡି. ସି. କୋଠାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ତାଙ୍କ ମାଆଙ୍କୁ ଜନ୍ମଦିନ ଉପହାର ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା । 1947 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 13 ତାରିଖରେ ଆଉ 3, 000 ଟଙ୍କା ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଜମା କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଡି. ସି. କୋଠାରୀଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ଡେଭୁଲି ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମାଆଙ୍କୁ ଉପହାର ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିଭଳି, 1947 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 13 ତାରିଖରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଡି. ସି. କୋଠାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଫାର୍ମ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଚେକ୍ ଦ୍ୱାରା 30,000/- ଟଙ୍କା ଜମା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ବୋହୂଙ୍କୁ ଏକ ଉପହାର ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ଉଭୟ ମହିଳା କମ୍ପାନୀରୁ 30, 000/- ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ, ଯାହା ମୋଟ 90,000/- ଟଙ୍କାର ସଠିକ୍ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଅଂଶ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ରାଶି ସେମାନଙ୍କ

ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ବରଂ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ ପୁଅ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟିରେ ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1948-49, 1950-51 ଏବଂ 1951-1952 ରେ, ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ. କୋଠାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଘରର ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଅଂଶରୁ ଆୟକୁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଆୟ ଭାବରେ ଆକଳନ କରିଥିଲେ । ସେହିଭଳି, 1948-49 ରୁ 1951-52 ଚାରୋଟି ଆକଳନ ବର୍ଷରେ, ଏହି ଘରୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଡି. ସି. କୋଠାରୀଙ୍କ ଆୟ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଆୟ ଭାବରେ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଏହି ଆଧାରରେ ଥିଲା ଯେ ପରିବାରରେ ଅର୍ଥର ଆନ୍ତଃ-ବିନିମୟ କାରଣରୁ, ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ନାମରେ ଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବେନାମୀ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା, କିମ୍ବା ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିରୁ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ସେହି ବର୍ଷ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅନେକ ମାସ ପରେ ଏବଂ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୟ ସହିତ ମେଳ ଖାଉଥିବା ତାରିଖରେ ତାଙ୍କୁ ଜନ୍ମଦିନ ଉପହାର ଦେବାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନଥିଲା । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଅତୀତରେ, ଦୀପାବଳୀରେ ଶ୍ୱଶୁର ତାଙ୍କ ବୋହୂଙ୍କୁ ଏତେ ବଡ଼ ଉପହାର କେବେ ଦେଇନଥିଲେ ଏବଂ ଏହିଥର ଏହାକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିସ୍ଥିତି ନଥିଲା । ଆୟକର ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ ପୁନର୍ବିଚାର ଅଦାଲତ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ତେବେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି କାରବାରକୁ ବେନାମୀ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଯେ ଦୁଇ ମହିଳା ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଘରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଂଶ ହାସଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ପରୋକ୍ଷରେ ସେମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ପାଇଁ ଏକ ମାମଲାକୁ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ନକାରାତ୍ମକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ ।

ଯେହେତୁ ଏହି ଦୁଇଟି କାରବାର ବେନାମୀ ଥିଲା କି ନାହିଁ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଏ ନାହିଁ, ତେଣୁ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ବଞ୍ଚି ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି ଏହି ମାମଲା ଧାରା 16 (3) (a) (iii) ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ । ଏହି ଧାରା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:-

"16 (3). ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର ମୋଟ ଆୟ ଗଣନା କରିବାରେ, ଏହା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ -

1963
ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ,
ମାଡ୍ରାସ
ବନାମ
ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

(a) ଜଣେ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଆୟର ଯେତେ ଅଂଶ .... ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଯାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ -

(iii) ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଜରସମନ କିମ୍ବା ଅଲଗା ରହିବା ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ବ୍ୟତୀତ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ; "

ଏହି ଧାରାରେ କେବଳ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତର ନୁହେଁ, ବରଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବେ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତରକୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଏ । 'ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ' ଶବ୍ଦ ଦ୍ୱାରା କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି ତାହା ଏଠାରେ କହିବା ଅସମ୍ଭବ, କାରଣ ଏହିପରି ସ୍ଥାନାନ୍ତର ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ ଏହି ଧାରାର ପ୍ରଥମ ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏଠାରେ ତାହା ନୁହେଁ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଏହି ଧାରାରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ସମାନ ସମ୍ପତ୍ତି ପତ୍ନୀଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ଉଚିତ । ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ହସ୍ତାନ୍ତର ହେବା ସମୟରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଜାଣିଶୁଣି ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମାନ ମୂଲ୍ୟର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରେ, ଯେପରି ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଘଟିଛି । ହସ୍ତାନ୍ତର ଗୁଡିକର ଶୃଙ୍ଖଳାକୁ, ଯଦି 'ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ' ଶବ୍ଦ ଦ୍ୱାରା ବୁଝାଯାଏ ନାହିଁ, ତେବେ ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସହଜରେ ପରାସ୍ତ କରିବ ଯାହା ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ହାତରେ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଆୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇଥାଏ, ଯଦି ପତ୍ନୀଙ୍କ ଆୟ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥାଏ । ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ସମାନ କିମ୍ବା ପ୍ରାୟ ସମାନ ପରିମାଣରେ ଉପକୃତ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ବଦଳାଇ ପରୋକ୍ଷ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କିପରି କରାଯାଇପାରିବ ତାହାର ଏକ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ ହେଉଛି ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ।

ତାହା ପରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ ଯଦି ଶୃଙ୍ଖଳ କାରବାର ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ, ତେବେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ବିଚାର ନକରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ହସ୍ତାନ୍ତରକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ବିଭାଗ ପ୍ରମାଣ କରିନାହିଁ ଯେ ପୁଅ ଦ୍ୱାରା ମାଆଙ୍କୁ ଏବଂ ଶ୍ୱଶୁର ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ବୋହୂଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ପରସ୍ପରଙ୍କ ପାଇଁ ଜରସମନ ଭାବରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଆମେ ରାଜି ହେଉ ନାହୁଁ । ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କରିବାର

ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଯଦି ଦୁଇଟି ହସ୍ତାନ୍ତର ପରସ୍ପର ସହ ସଂଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସମାନ ନେଣଦେଣର ଅଂଶବିଶେଷ ଏପରି ଭାବେ ହୋଇଥାଏ ଯେ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେ ଏହି ଧାରାର ପ୍ରଭାବରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ପରିପଥ ପଦ୍ଧତିକୁ ଏକ ଉପକରଣ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ମାମଲାଟି ଏହି ଧାରା ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଉପକରଣଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଟେ ଏବଂ ଦୁଇଟି ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ଏତେ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଏକକ ନେଣଦେଣର ଅଂଶ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ଦୀପାବଳି ଅବସରରେ ଶ୍ୱଶୁର କାହିଁକି ତାଙ୍କ ବୋହୂଙ୍କୁ ଏତେ ବଡ଼ ଉପହାର ଦେଲେ ଏବଂ ପୁଅ କାହିଁକି ତାଙ୍କ ମାଆଙ୍କୁ ଅନେକ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇସାରିଥିବା ତାଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ଅବସରରେ ବିଳମ୍ବରେ ସମାନ ଭାବରେ ଏକ ବଡ଼ ଉପହାର ଦେଲା, ତାହା ସଫଳତାର ସହ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇ ନାହିଁ। ଅର୍ଥରାଶି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ଦୁଇଟି ଉପହାର ପରସ୍ପର ସହ ମେଳ ଖାଆନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ତଥ୍ୟର ସ୍ପଷ୍ଟ ନିହିତାର୍ଥକୁ ଅଣଦେଖା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ତଥ୍ୟର ନିହିତାର୍ଥକୁ ମଧ୍ୟ ଅଣଦେଖା କରିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ତିନିଜଣ କ୍ରେତା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ଥିଲେ, ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ତୁଳନାରେ 200 ଟଙ୍କା ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହିଳା ନିଜ ନିଜ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରାଯାଇଥିବା ଅଗ୍ରୀମ ଅର୍ଥର ଅଂଶକୁ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଦୁଇଟି କାରବାର ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ସମ୍ପର୍କ, ଯାହା ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଭାବେ ଅଲଗା ଥିଲା, ତେଣୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ସେମାନେ ଧାରାର ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଆକର୍ଷିତ କରନ୍ତି, ଯଥା, "ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ" ।

ଆମ ମତରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଷୟକୁ ଅଣଦେଖା କରି ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସତ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ଅଣଦେଖା କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମେ ଘରର କ୍ରୟ ଫାର୍ମର ତିନି ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ନାମରେ ହେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ହଠାତ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାହିଁକି ହେଲା ତାହାର କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ନିଜସ୍ୱ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପାଣ୍ଠି ନାହିଁ , ତେବେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ କାହିଁକି କ୍ରେତା ଭାବରେ ନାମିତ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ବୁଝିବା କଷ୍ଟକର । ଯଦି କେହି ସେମାନଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ହିଁ ସେମାନେ ସମ୍ପତ୍ତି କିଣିପାରିବେ । ଏହି ତଥ୍ୟରୁ ଅନୁମାନ କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସ୍ୱାମୀମାନେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ସେମାନେ ଆଇନକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଯେ ଯଦି ସେମାନେ ନିଜ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତି ତେବେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଆୟକୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଆୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ । 'ପରୋକ୍ଷରେ' ଶବ୍ଦଟି ଏପରି କୌଶଳକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ

1963
ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ,
ମାଡ୍ରାସ
ବନାମ
ସି. ଏମ୍. କୋଠାରୀ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

ବୋଲି ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇ ସେମାନେ ପୁତ୍ରକୁ ତାଙ୍କ ମାଆ ଏବଂ ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କୁ ପୁତ୍ରବଧୂଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଦାବି କରିଥିଲେ ।

ତେଣୁ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ସଫଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଉତ୍ତର ବାତିଲ କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ସକାରାତ୍ମକ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଉତ୍ତରଦାତା ଏହି ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକର ଖର୍ଚ୍ଚ ତଥା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବେ । ଗୋଟିଏ ଶୁଣାଣି ଶୁଳ୍କ ।

ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।